

Vrienden van Titus Brandsma

mei 2023

Onthulling St. Titussingel in Nijmegen

Precies een jaar na de heiligverklaring van Titus Brandsma op 15 mei 2022, heeft wethouder Tobias van Elferen het straatnaambord van de St. Titussingel onthuld. De bijeenkomst vond plaats in het WOII informatiecentrum te Nijmegen.

Marieke Rijpkema, beheerder van het Titus Brandsma Memorial in Nijmegen sprak over de rol en de betekenis van Titus Brandsma. Lotte Gradussen van het WOII Informatiecentrum kondigde een educatief project aan rondom Titus Brandsma. Tot slot sprak wethouder Tobias van Elferen een eerbetoon uit aan Titus Brandsma. Daarna vertrok de stoet naar het Hunnerpark, vanwaar we een uitzicht hadden op de St. Titussingel. Omdat de bordjes nog moeten worden aangebracht voltrok de wethouder een symbolische onthulling van het straatnaambord.

De St. Titussingel is het gedeelte van het Hadrianusplein tot aan de Prins Maurittsingel, precies het gedeelte dat over de Waal loopt.

Studiedag Karl Leisner en Titus Brandsma

19 juni 2023
van 9.30 tot 16.30 uur

Voor meer informatie:
[http://titusbrandsmamemorial.nl/activiteit/
leisner-brandsma-ontmoeting](http://titusbrandsmamemorial.nl/activiteit/leisner-brandsma-ontmoeting)

Aanmelden:
wilmagiesbers@hotmail.nl

Vrienden van Titus Brandsma

Heilige Titus Brandsma, patroon van de journalisten?

Vanuit Citoc, de nieuwsbrief van het generalaat van de Karmel in Rome, bereikte ons het bericht dat Paus Franciscus zijn 'full support' heeft uitgesproken voor Titus Brandsma als patroon van de journalisten. De verklaring van de paus was een antwoord op een verzoek van Mgr. van Lierde en drie Nederlandse journalisten tijdens een interview met hem. Op 15 mei is het een jaar geleden dat Titus Brandsma werd heiligverklaard. Bij die gelegenheid hebben Nederlandse journalisten reeds aangegeven waarom juist Titus Brandsma hiervoor in aanmerking komt. Hieronder treft u hun brief aan

Heilige Vader,

U heeft ons, journalisten, in 2018 in heldere bewoordingen opgeroepen 'om een journalistiek van de vrede te bevorderen', een 'journalistiek zonder geveins, vijandig ten opzichte van onwaarheden, van slogans die gericht zijn op effect en van bombastische verklaringen; een journalistiek die bestaat uit mensen voor mensen en die verstaan wordt als een dienst aan alle mensen, (...) een journalistiek die zich inzet voor oplossingen die een alternatief bieden voor de escalaties van geschreeuw en verbaal geweld'. (Uit: Paus Franciscus, De waarheid zal u vrijmaken. Nepnieuws en journalistiek van de vrede. Boodschap voor de 52e Zondag van de sociale communicatiemiddelen, 24 januari 2018.)

Wij onderschrijven uw oproep van harte en herkennen er een mission statement in voor heel het journalistieke bedrijf; voor oude en nieuwe media, voor redacties van kranten, tijdschriften, radio- en televisiezenders, en internetplatforms – en niet alleen voor journalisten van katholieken huize, maar voor alle journalisten van goede wil.

Op 15 mei zult u in Rome een man heilig verklaren die deze cruciale journalistieke waarden voorgeleefd heeft,

zelfs tot de dood aan toe: de Nederlandse pater karmeliet Titus Brandsma (1881 - 1942).

Katholieke journalisten vragen paus om Titus Brandsma hun patroonheilige te maken

Hij heeft veel betekend voor de katholieke gemeenschap in de Lage Landen, maar zijn journalistieke werk springt te midden van al zijn bezigheden toch in het oog. Hij was hoofdredacteur van een krant, spande zich in voor de modernisering en professionalisering van de katholieke dagbladers in Nederland én ijverde voor betere arbeidsvoorzieningen en de oprichting van een beroepsopleiding voor journalisten.

Pater Brandsma deed zijn werk in de context van het opkomend fascisme en nazisme in Europa. Hij verzette zich in woord en daad tegen de taal van haat en verdeeldheid die ook toen gemeengoed werd. Wat we nu 'nepnieuws' noemen, verdiende in zijn optiek geen podium in de katholieke pers; hij bepleitte met succes een bisschoppelijk verbod op het afdrukken van nationaalsocialistische propaganda in katholieke dagbladen. De inzet voor waarheid en medemenselijkheid is ook in onze tijden van desinformatie en polarisatie uiterst gevaarlijk.

Vrienden van Titus Brandsma

Hij moest dit moedige, principiële optreden met de dood bekopen. Pater Titus werd begin 1942 gearresteerd door de bezetter en naar concentratiekamp Dachau gestuurd. Daar werd hij op 26 juli van datzelfde jaar met een injectie vermoord, op de zondag dat de Nederlandse bisschoppen in alle kerken hun moedige protest tegen de jodendeportaties lieten voorlezen.

Wij, katholieke journalisten, herkennen in Titus Brandsma een vakgenoot en geloofsgenoot van formaat. Iemand die deelde in de diepere missie die de journalistiek in de moderne tijd zou moeten drijven: een zoeken naar waarheid en waarachtigheid, het bevorderen van vrede en dialoog tussen mensen en bevolkingsgroepen.

Wij zien in hem daarom een vriend en voorspreker voor onze gehele beroepsgroep, ja met recht een patroonheilige van de journalistiek. Wij willen u via deze brief daarom vrijmoedig vragen om dit patronaat ook officieel te bekrachtigen.

De huidige patroonheilige van de journalistiek is Franciscus van Sales. Hij is zonder meer een heilige geloofsgetuige met grote verdiensten, maar hij was geen journalist in de moderne zin van het woord. Titus Brandsma was dat wel.

En als gezegd, hij stierf er zelfs voor. Ook dat maakt hem in onze ogen bijzonder geschikt voor dit patronaat. Volgens UNESCO stierven er in 2021 wereldwijd immers liefst 55 journalisten tijdens het uitvoeren van hun werk. Een veelvoud kreeg te maken met geweld, bedreigingen, repressie, censuur, vervolging. De inzet voor waarheid en medemenselijkheid is ook in onze tijden van desinformatie en polarisatie uiterst gevaarlijk. Dat vraagt dringend om een heilige voorspreker die dat zelf aan den lijve ondervonden heeft – en de beproeving glansrijk doorstond.

Wij danken u hartelijk voor uw welwillendheid om dit verzoek in overweging te nemen.

Initiatiefnemers:

Anton de Wit, hoofdredacteur Katholiek Nieuwsblad (Nederland)

Hendro Munsterman, Vaticaan-correspondent Nederlands Dagblad (Nederland)

Emmanuel Van Lierde, hoofdredacteur en Vaticanist Tertio (België)

Wilfred Kemp, radio-/tv-presentator KRO-NCRV (Nederland)

Kees Waaijman overleden

▲ Foto: Kees Waaijman

'De inwoning en inwerking Gods moet zich in ons leven openbaren, uitstralen in heel ons wezen en optreden.'
Titus Brandsma

Op 2 april 2023 is Kees Waaijman van ons heen gegaan. Hij was lid van het bestuur van de Vrienden vanaf de oprichting van onze stichting in 1994. Al die jaren was hij de grote inspirator, allereerst wat betreft de oprichting van het Titus Brandsma Memorial met de Titus Brandsma Gedachteniskerk. Steeds weer heeft hij met zijn diep geestelijk inzicht gewerkt aan de opbouw van het centrum voor spiritualiteit en de kerk. Met zijn visie wist hij vele anderen te inspireren om hier aan mee te werken. Ook heeft hij gezorgd voor het toegankelijk maken van de geschriften van Titus Brandsma voor een breder publiek, met name door het Vriendenboek en Titus Brandsma, een blijvende bezieling. Bovenstaande woorden van Titus Brandsma heeft hij ook waar gemaakt met zijn leven.

We zijn dankbaar voor de bezielende inzet van Kees Waaijman en hopen het werk met enthousiasme voort te zetten: de inspiratie van Titus Brandsma levend te houden voor de toekomst.

*Namens het bestuur,
Hettie Berflo*

Vrienden van Titus Brandsma

WERELDVREDESVLAM

Symbool van vrede en verbondenheid

Op de Titushof, het plein voor de Titus Brandsma Gedachteniskerk brandt sinds 2010 een vredesvlam. De stichting WereldVredesVlam, opgericht door Mansukh Patèl heeft in samenwerking met het bestuur van het Titus Brandsma Memorial hiertoe het initiatief genomen. Het WVV is een internationale organisatie die overal over de wereld – op alle vijf continenten - kleine monumenten met een brandende vlam voor de vrede opricht. Zij wil daarmee ‘een impuls geven aan ontmoeten en verbinden, ongeacht culturele of religieuze achtergrond en daarmee een brug naar vrede slaan’.

In Nijmegen wordt de vredesvlam als het ware omarmd door de vredesmuur, een muur met teksten van vele bruggenbouwers en vredestichters. De tegels met de teksten zijn geschonken door organisaties of particulieren die zich verbonden weten met het verlangen naar vrede. Hier, rondom de Vredesvam komen iedere eerste donderdag van de maand mensen bij elkaar voor een korte meditatieve bijeenkomst om zich over vrede te bezinnen. Ook bij bijzondere gelegenheden, zoals toendertijd bij de toestroom van vluchtelingen uit Syrië en bij de inval van Rusland in Oekraïne, is juist dit de plek om bij elkaar te komen.

Innerlijke vrede

AnitA van Kempen en Dorien Dubbers zijn de drijvende krachten achter de bijeenkomsten.

AnitA zegt: ‘Vrede is niet iets wat gaat over een ver land of je overburen, vrede daar ben je zelf verantwoordelijk voor. Om te beginnen door dingen te doen die maken dat je die innerlijke vrede kunt ervaren. Vanuit de vrede in jezelf kun je anderen ook helpen om hun eigen vrede te vinden, door ze te herinneren aan de vonk van vrede die ieder mens in zich draagt. Zo maken we een wereld van vrede, door te beginnen bij onszelf.’

Dorien: “Het thema vrede spreek mij aan. We zijn hier op aarde om te leren ons volle potentieel ruimte te geven en dat gebeurt uiteindelijk in liefde. De vlam als symbool voor die innerlijke kwaliteit in ons, onze ziel, daar herkennen wij ons in.

De wereldvredesvlam is een monument waar we trots op en blij mee mogen zijn. Een plek om even bij stil te staan, naar binnen toe te kunnen. Een moment van rust, van verbinding. Deze plek in Nijmegen wil ik nog meer op de kaart zetten. Het is er mooi en zo dicht bij de kern van deze mooie stad Nijmegen.”

Vrienden van Titus Brandsma

▲ *Titus met de Vredesvlam*

Het is natuurlijk niet voor niets dat juist deze plek werd uitgekozen omdat Titus Brandsma een werkelijke 'vrededragers' was. Hij was lid van diverse organisaties die de vrede behartigden, zoals de Katholieke Vereniging ter bevordering van den wereldvrede. Bij de oprichting in 1925 zei hij:

"Het feit van den oorlog heeft geenszins bewezen, dat hij niet te vermijden was; hij heeft bewezen, hoe waanzinnig de maatschappij was, hoe het tijd werd tot bezinning. In dien oorlog is toch wel zoo sterk mogelijk tot openbaring gebracht, dat hij niet het werk was van enkelen, maar van volkeren, van tot waanzin vervallen volkeren, die tegenover elkander noch recht noch rede kenden. ...

Maar werd de massa misleid, zij is ook ten goede te leiden. De menselijke natuur is gelukkig nog altijd ontvankelijk voor de bekoring van het ware, het goede en het schoone."

Voor vragen, neem contact op met:

AnitA van Kempen

(secretaris WereldVredesVlam),

kempena@freedom.nl of bel 06 57 22 09 22

In de leerschool van Titus Brandsma

Studieweek Mystiek

Een jaarlijks terugkerend evenement van het Titus Brandsma Instituut (TBI) is de Studieweek Mystiek Dit jaar zal deze plaatsvinden van maandag 3 juli t/m donderdag 6 juli. Het thema zal zijn: 'Karmelitaanse mystiek, in de leerschool van Titus Brandsma'. Prof. dr. Inigo Bocken en dr. Anne-Marie Bos zullen deze studieweek verzorgen. Deelname is zowel fysiek als on-line mogelijk.

Voor meer informatie zie:

[Titus Brandsma Instituut/studieweek mystiek](https://www.tbi.nl/studieweek-mystiek)

AANKONDIGING

De Radboud Universiteit organiseert

Internationaal

Titus Brandsma Congres

van 3 tot en met 7 oktober 2023

Voor verdere informatie zie:

<https://www.ru.nl/english/about-us/our-university/history/titus-brandsma/titus-brandsma-congress/>

Vrienden van Titus Brandsma

GETUIGENIS - De Gelderlander in oorlogstijd

G.H.J.B. Bodewes

G.H.J.B. Bodewes was sinds 1939 directeur van de Gelderlander. Hij is samen met Titus Brandsma nauw betrokken geweest bij de 'Perskwestie'. Op 19 januari 1942 had hij hierover een afspraak met Titus Brandsma en hij stond juist voor het klooster toen Titus door de SD meegenomen werd naar Arnhem. De zoon van Bodewes heeft Titus een dag later nog op het station van Arnhem gezien, toen hij naar Scheveningen werd overgebracht.

▲ Foto: G.H.J.B. Bodewes, directeur De Gelderlander.

Na de bevrijding van Nijmegen op 20 september 1944, bracht Bodewes in november al een krant en een brochure uit 'De Gelderlander in oorlogstijd', waarin hij uitvoerig rekenschap aflegt over de koers van de krant tijdens de bezetting. In die krant bedankt hij nadrukkelijk Titus Brandsma:

Herhaaldelijk werden door ons conferenties belegd met den voor ons blad door den Bisschop aangewezen Censor, Prof. Dr. Titus Brandsma O.Carm. Hier past ons een woord van eerbiedige hulde en grooten dank aan dezen eminenten leider, die korten tijd later van uit een bittere gevangenschap, welke hij onderging voor zijn hooge principes, door God tot een beter leven werd geroepen.

In de droeve dagen van strijd is onzen Censor geen moeite teveel geweest. Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat stond hij bereid met zijn raadgevingen en heldere adviezen de Directie en Redactie bij te staan. Het licht van zijn sterke overtuiging moge in de toekomst zegenend schijnen over dit nieuwe begin.

In april 1941 weigerde De Gelderlander advertenties van NSB en haar mantelorganisaties op te nemen in de krant. Het episcopaat had de katholieken immers

verboden lid te worden van deze organisaties en dus vond De Gelderlander als katholieke krant het niet juist er wel advertenties voor te plaatsen.

Bodewes schrijft:

Over al de vraagstukken van den dag had ik doorlopend voeling met onzen Censor. Op 31 December 1941 ontving ik van hem een schriftelijke uiteenzetting over de aan te nemen houding van de Katholieke Pers Men behoorde de wederzijds gevaren ernstig tegen elkander af te wegen, daar het toen de schijn had dat er nog wel iets te redden viel. Enerzijds het Katholiek Nederlandsche hart te grieven en te verbitteren en het kwade ingang te doen vinden; anderzijds het gevaar het bedrijf te zien sluiten, den werknemers hun broodwinning te zien ontnemen, met de groote zekerheid, dat het machinepark voorgoed zou worden weggevoerd. Gebeurde dit laatste, dan was ook de mogelijkheid voorgoed verdwenen om na het vertrek van den bezetter wederom direct de Nederlandsche en Katholieke belangen te kunnen verdedigen, waardoor het gehele terrein aan anderen vrij zou moeten worden overgelaten.

Uiteindelijk ontvangen de kranten op 31 december 1941 een schriftelijke uiteenzetting van Titus over de aan te nemen houding van de Katholieke Pers. Hier enkele gedeeltes uit de brief.

God loont de trouwe knecht

Als Geestelijk Adviseur van de R.K. Journalistenvereniging, aangesteld door Zijne Hoogw. Exc. den Aartsbisschop, meen ik verplicht te zijn, het volgende onder Uw aandacht te brengen....

Het Nederlandsch Recht erkent de Katholieke Kerk als een der groote Kerkgenootschappen en staat haar toe, zich in haar inwendige organisatie te richten naar haar eigen beginselen. In die inwendige organisatie staat voorop, dat het den Bisschop toekomt, voor zijn Bisdom met betrekking tot geloof en zeden en de onderhouding van de kerkelijke tucht in geweten bindende beslissingen te geven. ...

Het Hoogw. Episcopaat heeft zich gedwongen gezien, krachtens diezelfde eigen beginselen op te treden tegen een Beweging, die die beginselen bestrijdt en beginselen verkondigt, die met die van de Katholieke Kerk in strijd zijn.

Titus geeft dan nog aan dat hij niet geloofd dat de verantwoordelijke instanties zo ver zouden gaan dat de 'eervolle en loonende betrekking geweld zou worden aangedaan'. Maar 'de verantwoordelijkheid hiervoor rust alleen op hen. Doen zij het, God spreekt het laatste woord en loont den trouwen knecht'.

Bodewes is blij met deze 'duidelijke taal', het 'behoefde geen nadere verklaring'. In een brief aan Aartsbisschop De Jong verklaart hij: *'Zonder eenige aarzeling verklaren wij volkomen accoord te gaan met de daarin opgenomen richtlijnen.'*

Dan begint Titus aan zijn rondreis langs de redacties van de betreffende kranten. Op 19 januari 1942 wordt hij gearresteerd. Vanaf 16 maart 1942 kreeg De Gelderlander geen papier meer toegewezen. Bodewes wordt als gijzelaar opgesloten in St. Michelsgestel, maar na korte tijd weer vrijgelaten.

Vrienden zoeken vrienden

Titus Brandsma leeft!

Veel mensen voelen zich door hem geïnspireerd, omdat zijn gedachtengoed waardevol en tijdloos is. Ze zien Titus als een dierbare vriend en willen dat gedachtengoed doorgeven.

Wordt u ook een Vriend van Titus Brandsma? Van harte welkom!

U wordt reeds Vriend voor € 10,- per jaar. Vrienden van Titus Brandsma ontvangen 2x per jaar de Tituskrant.

Meld u aan:

- telefonisch: 024-3602421
- per email: titusbrandsmavrienden@karmel.nl
- per post: Steenstraat 39, 5831 JA Boxmeer

Stichting Vrienden van Titus Brandsma

Bank: **NL62 RABO 0135897491**
NL11 ABNA 0230007732

ANBI

Uw giften zijn aftrekbaar voor de belasting:

- eenmalig of periodiek
- als legaat of erfenis

Voor meer informatie kunt u contact opnemen via titusbrandsmavrienden@karmel.nl

Dank u wel!

Hebben wij uw mailadres al?

Bent u al Vriend van Titus Brandsma, maar heeft u uw e-mailadres nog niet doorgegeven? Dan verzoeken wij u vriendelijk dit alsnog te doen, via

titusbrandsmavrienden@karmel.nl

Colofon

Uitgave van:

Stichting Vrienden van Titus Brandsma

Administratie:

Steenstraat 39, 5831 JA Boxmeer

E-mail: titusbrandsmavrienden@karmel.nl

www.titusbrandsmavrienden.nl

Redactie:

Hettie Berflo, Sanny Bruijns

Bank:

RABO: NL62 RABO 0135897491

ABN-AMRO: NL11 ABNA 0230007732

t.n.v. Vrienden van Titus Brandsma

Vrienden van Titus Brandsma

Uitgaven van vrienden van Titus Brandsma

Titus Brandsma

Titus Brandsma wordt in dit boek van verschillende kanten belicht, als filosoof, journalist en hoogleraar, emancipator en vredesstichter, verzetsheld en dierenvriend.

Iedere keer een paar pagina's waarin hij in beeld aan het woord komt. Vensters waardoor we een glimp opvangen van het innerlijk van deze bezige en toch zo stille karmeliet, die zo vurig verlangde te leven uit God.

- *Tekst en beeld:* Kees Waaijman
- *Redactie:* Hettie Berflo

Prijs: €19,90

Bidden met Titus Brandsma een novene

Een novene is een gebed van negen dagen. Wij vragen God om een bijzondere gunst op voorspraak van Titus Brandsma.

Prijs: € 3,00

Titus Brandsma een blijvende bezieling

Korte teksten van Titus Brandsma die uitnodigen tot 'enige rust en bezinning' in de stroom van het leven en het rumoer van de tijd, zodat onze blik 'tot de diepte kan boren'.

We komen Titus in deze overwegingen in levende lijve tegen, we horen als het ware zijn stem: de wereld met Gods ogen zien; anderen gelukkig maken; mystiek metterdaad; niet wegstijven van het lijden; vredelievend zijn; kijken met de ogen van de liefde; God zien.

- *Tekst verzameld door:* Kees Waaijman
- *Redactie:* Hettie Berflo

Prijs: €10,00

Vrienden van Titus Brandsma